

тия, от нашата героична работническа класа, с които той беше свързан с цялото си същество и им отдаде цялото си вдъхновено сърце, бистър ум, стоманена воля, всичката си кръв“. Не бих цитирала тези оспорващи мемоарите на Караславов твърдения, ако в тях не беше заложен портретът на Вапцаров такъв, какъвто той трябваше по партийна повеля да битува в обществото, и защото след тези венцехваления за поета съпругата му публично е обявена за недостойна. И не само – недостойна е да пише за него. От думите на Кр. Радонов насетне Б. Вапцарова е принудена да живее в качеството си на позор за Вапцаров или най-малкото – като нелепа сантиментална грешка на Героя.

Съдникът на писателя Караславов ген. Кр. Радонов мимоходом, с няколко изречения, веднъж завинаги сякаш разсича представата за човешка връзка между Бойка и Никола Вапцарови. С тежката дума на партизанин, комунист, съидейник на поета революционер ген. Радонов заявява, че Бойка, „както ние всички знаехме“, „идейно не беше изградена“, че не била „наше момиче“ и че Вапцаров имал „неприятности с превъзпитанието на Бойка“. Той, генералът, съжалява, че със закъснение бил „престанал да я уважава“ и ребром поставя въпроса „заслужава ли тя да бъде така възвеличавана“, „защо трябва да се изопачава истината“. Генералът посочва и факти (според него) за „поведението“ на Бойка „веднага след разстрела“ и заключава: „Затова другарите се възмущават сега, както от факта, че тя отново носи името на Вапцаров и спекулира с това, така и от неверните сведения на автора за нея. Защо, питам аз, др. Караславов прави това? Може би за да влезе в калъпа, до Вапцаров трябва да се постави една жена, една голяма любов. Може би затова в качеството на опора на този гигант се издига жена, която не заслужава това?“

Съпругата на Вапцаров (Вапцаров великият!) е отлъчена след смъртта му от него, отлъчена с тежката дума на „другарите“ на Вапцаров, които са живи и владеят общественото мнение, които го формират. Въобще не коментираме истинността на казаното от генерала за Бойка. Важно е, че то е меридавно в дадения момент. Засяга главното, по което се преценява един човек и особено един автор тогава – „идейно не беше изградена“, т.е. отношението към комунистическите идеи, основата на държавната прослава на поета. Интересува ни какво следва от това за свидетелствата на Бойка за Вапцаров, за нейното участие в изследването и оценяването на делото му в историята на българската литература. (Абстрахираме се от всички неприятности, които мемоаристката има да преживява в битов план до края на живота си, защото отлъчена веднъж от Героя, тя буквално е хвърлена на тълпата.)

Бойка Вапцарова, по характера си деен и нетърпящ унижения човек,